

GERECHTSHOF TE LEEUWARDEN

BELASTINGKAMER

Nr. 247/57

16 december '57

Uitspraak

Het Gerechtshof te Leeuwarden, meervoudige Belastingkamer;
gezien het beroepschrift ingediend door X te Z,

ingekomen op 11 oktober 1957 en gericht tegen de beschikking
d.d. 12 september 1957 van de Inspecteur der Belastingen te Y,

betreffende de aan belanghebbende opgelegde aanslag in de inkomstenbelasting
over het jaar 1955;

gezien de overige stukken;

gehoord ter zitting van 16 december 1957 te W de gemachtigde van
belanghebbende en de Inspecteur;

Overwegende dat aan belanghebbende een aanslag in de inkomstenbelasting over
het jaar 1955 werd opgelegd naar een zuiver inkomen van f.8.275,66; dat na reclame
bij de Inspecteur de aanslag bij de beschikking, waarvan beroep, werd gehandhaafd;
dat belanghebbende zich vervolgens met voormeld beroepschrift heeft gewend tot het
Hof, stellende dat ten onrechte een bedrag van f.2.770,87 wegens zogenaamde
investeringsaftrek niet op zijn bedrijfswinst in mindering is gebracht;

Overwegende dat de volgende feiten onbetwist vaststaan: Belanghebbende oefent
het bedrijf uit van transportondernemer. In 1953 en in 1955 werden voor dit bedrijf
door hem verplichtingen aangegaan ter zake van de verwerving van bedrijfsmiddelen
tot bedragen van respectievelijk f.28.871,80 en f.40.400,-.

Met betrekking tot de jaren 1953 en 1954 heeft de Inspecteur aangenomen, dat

belanghebbende voor zijn bedrijf niet regelmatig boekhoudt. Belanghebbende heeft daarin berust. Op 4 december 1956 werd vanwege de inspectie der belastingen het kladkasboek en het net kasboek van belanghebbende gecontroleerd. Bij de controle vanwege die inspectie op 13 augustus 1957 is alleen het netkasboek door belanghebbende overgelegd. In dit netkasboek werden in 1955, behoudens een aantal uitzonderingen, wekelijks, op zaterdag, geboekt bedragen van f.80,- voor privé. Op zes zaterdagen werd genoemd bedrag van f.80,- voor privé niet geboekt. Op drie andere zaterdagen werd een veelvoud van f.80,- voor privé geboekt, terwijl daarenboven op 10 december 1955 een bedrag van f.280,- voor privé werd geboekt. Daarnaast bedroegen afzonderlijk geboekte bijzondere privé-uitgaven in totaal f.400,72. Voor kleding, meubilair en andere betrekkelijk grote artikelen werden geen afzonderlijke uitgaafposten geboekt.

Overwegende dat belanghebbende heeft gesteld:

dat hij in het jaar 1955 regelmatig heeft boekgehouden, zodat hij aanspraak kan maken op investeringsaftrek ten bedrage van 4% van f.28.871,80 plus 4% van f.40.400,- (welke bedragen hiervoor zijn genoemd) is f.2.770,87; dat op 13 augustus 1957 het gevraagde klad-kasboek niet kon worden overgelegd, daar dit waarschijnlijk bij een kort tevoren plaats gehad hebbende verhuizing is zoek geraakt; dat echter bij de controle op 4 december 1956 vanwege de inspectie der belastingen het kladkasboek met het netkasboek is vergeleken; dat hij zijn netkasboek steeds regelmatig heeft doen bijwerken, aan de hand van een door hem geregeld bijgehouden kladkasboek, door zijn accountant, waarbij tevens regelmatig kascontrole werd toegepast en eventuele kasverschillen werden opgelost; dat hij inderdaad een aantal malen vergeten heeft het opgenomen huishoudgeld ad f.80,- per week te boeken, hetgeen op een der volgende zaterdagen werd hersteld dat er geen fictieve boekingen in het kasboek zijn verricht; dat verschil in kleur tussen de cijfers van het op 10 december 1955 geboekte bedrag van f.280,- voor privé nog niet betekent, dat op die datum een fictief bedrag als privé zou zijn geboekt; dat de omstandigheid, dat in de jaren 1953 en 1954 geen regelmatige boekhouding is gevoerd, de investeringsaftrek voor het jaar 1955 niet doet verloren gaan;

Overwegende dat de Inspecteur heeft gesteld:

dat de boekingen van het wekelijkse privé-bedrag van f.80,- in het netkasboek op ficties berusten; dat bij een juiste boekhouding de boeking in het kasboek plaats vindt op de dag van de privé-onttrekking; dat uit het kasboek van belanghebbende zou volgen, dat hij eerst twee of drie weken met f.80,- zou rondkomen, terwijl hij vlak daarop in een week f.160,- of f.240,- voor de huishouding nodig heeft gehad; dat de boeking van f.280,- op 10 december 1955 de schijn wekt alsof toen een extra bedrag van f.200,- is opgenomen, doch dat dit niet meer is dan schijn, daar er eerst heeft gestaan f.80,-, terwijl er later het cijfer 2 voor is gezet; dat als bewijs voor deze bewering dient, dat het cijfer 2 is opgedroogd in een kleur inkt, welke is gebruikt bij het boeken van de laatste posten in het jaar 1955 ter gelegenheid van het afsluiten van de boekhouding; dat deze methode van boeking duidelijk bewijst, dat slechts met geschatte bedragen is rekening gehouden, die niet in overeenstemming zijn geweest met de werkelijkheid; dat het niet mogelijk is, dat belanghebbende de ene week enig huishoudgeld heeft overgehouden om daarvan de volgende week te leven, omdat een bedrag van f.80,- voor een gezin van acht personen (man, vrouw en zes kinderen) toch reeds beneden het bestaansminimum ligt; dat het geen verschil maakt of de privé-uitgaven in het geheel niet zijn geboekt, dan wel naar geschatte bedragen; dat de boekhouding van belanghebbende dan ook niet voldoet aan de eisen gesteld in artikel 8a, eerste lid, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 (hierna te noemen: het besluit), zodat de investeringsaftrek terecht niet in mindering van belanghebbendes winst is gebracht;

dat subsidiar wordt gesteld, dat genoemde investeringsaftrek slechts tot een bedrag van 4% van f.40.400,- is f.1.616,- kan worden toegepast, nu belanghebbende in de jaren 1953 en 1954 niet regelmatig boekhield; dat een logische wetsinterpretatie medebrenkt, dat er slechts sprake kan zijn van een tweede tot en met vijfde aftrek, indien er een eerste aftrek is geweest; dat ook de laatste zin van het eerste lid van artikel 8a van het besluit in deze richting wijst;

Overwegende dienaangaande:

dat, wil er vaneen regelmatige boekhouding in de zin van de artikelen 8a en 9 van het besluit sprake zijn, in deze boekhouding de privé-onttrekkingen en de privé-stortingen moeten zijn opgenomen, opdat uit die boekhouding kan worden nagegaan welke saldi op een bepaald moment aanwezig moeten zijn;

dat het Hof is gebleken door raadpleging van het net-kas-giroboek, dat over 1955 door belanghebbende werd gehouden, dat formeel aan deze eis is voldaan;

dat echter tevens als eis moet worden gesteld, dat de boekhouding kan worden gebruikt als een materieel betrouwbare grondslag voor de winstberekening;

dat de Inspecteur zulks heeft betwist, stellende dat de bedragen van f.80,-, welke, behoudens zes uitzonderingen, iedere zaterdag als privé-onttrekking zijn geboekt, fictieve, althans geschatte, bedragen zouden zijn;

dat de Inspecteur deze stelling naar 's Hofs oordeel echter niet aannemelijk heeft weten te maken en hij het door belanghebbende aangegeven winstcijfer bij het opleggen van de aanslag over het jaar 1955 heeft gevolgd, behoudens het niet toepassen van investeringsaftrek;

dat de Inspecteur ook niet heeft weersproken belanghebbendes bewering, dat regelmatig kascontrole werd toegepast en daardoor eventuele kasverschillen werden opgelost;

dat indien in een boekhouding fouten voorkomen, deze daardoor niet ophoudt een regelmatige boekhouding te zijn, mits zij een materieel; betrouwbare grondslag voor de winstberekening blijft;

dat een andere en stringente opvatting zou medebrengen, dat ten aanzien van de meeste middenstandsbedrijven en landbouwbedrijven, geen investeringsaftrek zou kunnen worden toegepast aangezien de boekhoudingen van die bedrijven niet feilloos plegen te zijn, hetgeen niet in de bedoeling van de wetgever zal hebben gelegen;

dat door raadpleging van het kas-giroboek van belanghebbende aan het Hof inderdaad is gebleken, dat de boeking van het privé-bedrag van f.280,- op 10 december 1955 de indruk wekt, dat het cijfer 2 later voor het getal 80 is gezet; dat hieruit nog niet hoeft te worden afgeleid, dat het bedrag van f.280,- een geschat of fictief bedrag zou zijn; dat immers de medewerker van belanghebbendes accountant, zoals de gemachtigde veronderstelt, uit sleur aanvankelijk f.80,- kan hebben geboekt, en toen die fout werd ontdekt, deze heeft verbeterd, en tengevolge van het gebruik van vloeipapier of anderszins, het cijfer 2 enigszins anders van kleur werd dan de overige cijfers; dat, nu de Inspecteur dienaangaande geen nadere feiten heeft aangevoerd, aan bedoeld verzuim naar 's Hofs oordeel, geen consequenties dienen te worden verbonden;

dat des Inspecteurs stelling, dat belanghebbende van een bedrag van f.80,- voor

privé per week geen bedrag voor de komende week zou kunnen overhouden, aan het Hof niet ter zake dienende voorkomt, nu belanghebbende heeft toegegeven, een aantal malen te hebben verzuimd, zijn wekelijkse privé-opname dadelijk te boeken;

Overwegende ten aanzien van de subsidiaire stelling van de Inspecteur dat de eis van een regelmatige boekhouding met geregelde jaarlijkse afsluitingen in lid 1 van voormeld artikel 8a van het besluit voornamelijk is opgenomen uit controle-oogpunt; dat nu tussen partijen vaststaat, dat de aanschaffingskosten in 1953 f.28.871,80 hebben bedragen en niet in geschil is, dat genoemd bedrag gecontroleerd had kunnen worden, ook al ontbrak in het jaar 1953 een boekhouding als voormeld, de strekking van genoemd lid 1 met zich medebrenkt, in 1955 vier ten honderd van dit bedrag ten laste van de winst te brengen, indien aan de overige eigen van deze bepaling werd voldaan, hetgeen niet is betwist; dat een grammaticale uitleg van die bepaling zich tegen deze strekking niet verzet; dat misschien anders geoordeeld zou moeten worden, indien door gebrek van een boekhouding als voormeld het bedrag der aanschaffingskosten niet zou kunnen worden vastgesteld en/of gecontroleerd, doch dit geval zich hier niet voordoet;

Overwegende dat het beroep van belanghebbende derhalve gegrond moet worden geacht;

Vernietigt de beschikking van de Inspecteur;

Vermindert de aanslag tot een aanslag naar een zuiver inkomen van f.8275,66 - f.2770,87 of wel f.5504,79.

Gedaan op 16 december 1957 door de heren Polak, Vice-President, Kapteyn en Kremer, Raden, in tegenwoordigheid van de Substituut-Griffier Vroom en ondertekend door voornoemde Vice-President en voornoemde Substituut-Griffier.

Vroom

Polak

Op 28 januari 1958 afschrift aangetekend
verzonden aan de Inspecteur en aan
de gemachtigde van belanghebbende.
De Griffier van het Gerechtshof te
Leeuwarden,